

Čís. 258.

Projednává-li se spor mezi tuzemcem a cizozemcem v cizozemsku (republice Rakouské), neřídí se příslušnost pro tuzemcův návrh na povolení prozatímního opatření odstavcem prvním, nýbrž odstavcem druhým § 387 ex. ř., byl i mezi oběma státy byla zaručena vzájemná vykonatelnost exekučních titulů.

Obecným sudištěm cizozemské společnosti ve smyslu § 387, odstavec druhý ex. ř. jest sudiště, naznačené v § 99, odstavec třetí j. n.

Odkázati záležitosti, naznačené v § 44, odstavec první j. n. na soud příslušný povolány jsou i stolice opravné.

(Rozh. ze dne 2. září 1919, R I 343/19.)

Za sporu, jenž mezi tuzemskou firmou A. a těžařskou firmou B., mající sídlo ve Vídni a odštěpný závod v Mostě, projednáván byl ve Vídni, učinila firma A. u okresního soudu v Ústí n. L. návrh na prozatímní opatření správou domu v Ústí n. L., patřícího odpůrkyni. Okresní soud návrhu vyhověl, poukávav v otázce příslušnosti na ustanovení § 387, odstavec druhý ex. ř. K rekursu navrhovatelčiny odpůrkyně uložil rekursní soud okresnímu soudu v Ústí n. L., aby odkázal dle § 44 j. ř. věc na příslušný okresní soud v Mostě a to z těchto důvodů: Rekurs nebere usnesení okresního soudu v odpor z důvodů věcných, nýbrž jen pro nepřislušnost okresního soudu v Ústí n. L., domáhaje se toho, by usnesení první stolice bylo buď zrušeno nebo zamítnutím návrhu změněno. Rekurentka pomíjí však nadobro ustanovení § 44 j. n., jehož bylo zde použiti, kdyžť jinak, v otázce příslušnosti, jest rekurs v právu. Rekurentka míní, že okresní soud v Ústí n. L. jest nepřislušným jednak proto, že dle § 387, odstavec první ex. ř. příslušným jest zemský soud ve Vídni jako soud procesní, to tím spíše, ana zaručena jest vzájemnost, jednak proto, že s hlediska § 387, odstavce druhý ex. ř. byl by příslušným okresní soud v Mostě, kde rekurentka má své sídlo. V onom směru nelze dáti rekurentce za právo. Dohoda mezi republikou Československou a Rakouskou o exekučním řízení (nařízení ze dne 10. března 1919 čís. 145 sb. zák. a nař. a výnos min. spravedl. ze dne 29. března 1919 čís. 6336/19, Věstník min. spravedl. čís. 5) vztahuje se jen k výkonu exekučních titulů, nikoli však k prozatímním opatřením. Podříditi této dohodě i prozatímní opatření bylo by v naprostém rozporu s ochranou vlastních státních občanů, poněvadž při povolování exekucí na základě cizozemských exekučních titulů jednak cizozemské procesní řízení, z něhož vzešel exekuční titul, jednak záruky, předepsané tuzemským právem pro povolení takovýchto exekucí, zabezpečují ochranu vlastních státních občanů, což však nadobro vyloučeno jest při prozatímních opatřeních, jež bez předchozího procesuálně právního a tudíž přezkoumatelného řízení vedou k opatřením, jež, i když dosažitelnou jest do jisté míry záruka za škody, mohou přes to býti daleko citelnějšími, než úkony exekuční, na něž exekut předchozím řízením jest připraven a jímž jest uspokojením věřitele s to čeliti, což při prozatímních opatřeních jest nemožno. Nutno proto vyloučiti možnost toho, aby v tuzemsku vykonáno bylo pro-

zatímní opatření, povolené soudem cizozemským. Důsledkem toho dlužno v tomto případě hleděti k věci tak, jako kdyby spor nebyl ještě vůbec zahájen a řešiti otázku příslušnosti dle § 387 odstavec druhý ex. ř. V tom směru jest rekurentka, mající své sídlo v Mostě, úplně v právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu navrhovatelky.

Důvody:

Navrhovatelka prozatímního opatření, jež jí povolil okresní soud v Ústí n. L., stěžuje si do výroku soudu rekursního, jímž tento zamítnuv stížnost odpůrkyně, podanou proti povolujícímu usnesení soudu stolice první ve věci samé, přikázal současně, uznáv okresní soud v Ústí n. L. za nepřislušný, záležitost okresnímu soudu v Mostě jako soudu příslušnému. Že rekursní soud k výroku tomu byl dle § 44 j. n. oprávněn, není pochybnosti, poněvadž usnesení takové může se státi v každém období řízení z úřední povinnosti, tudíž i v řízení rekursním. Správně uvádí stížnost, že podle druhého odstavce § 387 ex. ř., který zde ohledně příslušnosti k povolení prozatímního opatření a tudíž i vedle § 397 ex. ř. k jednání o odporu, proti němu vznesenému, přichází v úvahu, jest příslušným v první řadě soud okresní, u kterého odpůrce strany ohrožené má svůj obecný soud ve věcech sporných. Nesprávně však domnívá se stěžovatel, že odpůrkyně jeho nemá v Mostě sídla a proto tam také nemá obecného soudu ve věcech sporných. Stěžovatel zapomíná na ustanovení § 99 odst. 3 j. n., dle něhož cizozemské společnosti u toho soudu tuzemského žalovány býti mohou, v jehož obvodě jest jejich stále zastupitelství pro tuzemsko neb orgán, jemuž svěřeno jest obstarávání obchodů takových společností. Tímto ustanovením prohlašuje se u cizozemských společností místo, kde jest zastupitelství neb orgán obstarávající v tuzemsku obchody jejich, za sídlo společnosti v tuzemsku, kteréž ustanovení platilo dříve před nastoupením nových civilních zákonů dle čl. IV. císař. nař. ze dne 29. listopadu 1865 čís. 127 ř. z. jen pro cizozemské společnosti akciové. Poněvadž tyto akciové společnosti, jakouž odpůrkyně stěžovatelčina právě jest, jsou povinny v tuzemsku zřídití takové zastupitelství podle citovaného čl. IV. dovolaného císařského nařízení, musí za takové zastupitelství uznán býti v Mostě sídlící odštěpní závod cizozemské firmy, kteráž v naší říši k obchodům připuštěna jest, a proto sídlo jeho platí za sídlo jmenované firmy v tuzemsku. V důsledku toho jest pro jmenovanou firmu soud v Mostě obecným soudem oproti zvláštním soudům v § 99 odst. 1 a 2 j. n. a zvláštnímu foru § 87 j. n., které by tu přišlo v úvahu, kdyby firma v tuzemsku více pobočných závodů měla.

Čís. 259.

Uznáno-li na rozvod manželství od stolu a lože z viny obou manželů, nemá manželka zákonného nároku na výživné a nemůže, domáhajíc se výživného dle dv. dekr. ze dne 4. května 1841 čís. 531 sb. z. s., žádati k jeho zajištění za prozatímní opatření.

(Rozh. ze dne 3. září 1919, R I 339/19.)